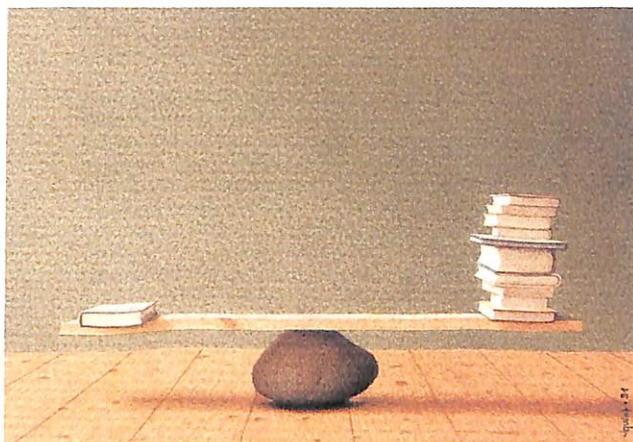

Δήμος Ελευσίνας - Αισχύλεια 2004

Καλλιτεχνικό Εργαστήρι
Ελευσίνας

Πληθυντικός
Αριθμός

Ελευσίνα - 29 Σεπτεμβρίου 2004
Παλιό εργοστάσιο ΚΡΟΝΟΣ

Καλλιτεχνικό Εργαστήρι
Ελευσίνας

Πληθυντικός
Αριθμός

«Πληθυντικός αριθμός» *

Η γενιά μας βιώνει το σβήσιμο των μεγάλων ιδεολογικών ονείρων και την επιτυχία της αποτυχίας. Υπάρχει μόνο επιτυχία επαγγελματική, εις βάρος όμως της φυχής που παραμένει άστεγη. Στα πλαίσια του Ενικού αριθμού δεν υπάρχει περιθώριο για ανιδιοτέλεια και αγάπη, ενώ ο Πληθυντικός αποβαίνει ενίοτε επικίνδυνος.

Με βάση τα παραπάνω έχουμε δύο επιλογές:

Η να το βάλει στα πόδια ο καθένας μόνος του, ή να κρατήσουμε άσβεστη μέσα μας μία μικρή φλόγα ελπίδας: εκείνης που ξεπηδάει από τις μικρές ανθρώπινες αντιστάσεις, εκείνης που κατακτιέται συλλογικά κάθε μέρα με πολύ κόπο.

Βραδιά αφιερωμένη σ' εκείνους που ζουν στο ψύχος του Ενικού αριθμού, από όλους εμάς που επιλέξαμε σαν στάση ζωής τον Πληθυντικό, όσο δύσκολος κι αν είναι.

Μέσα από ένα πλαίσιο μουσικής, τραγουδιού και εικόνας, θ' ακουστούν αποσπάσματα από έργα συγγραφέων που έχουν φιλοξενηθεί στην Ομάδα Βιβλίου κατά το διάστημα 1999 - 2004, κάποιοι εκ των οποίων θα είναι παρόντες στην εκδήλωση και θα διαβάσουν οι ίδιοι.

- Η σειρά που παρουσιάζονται τα κείμενα στην παρούσα έκδοση είναι και η σειρά που αντά ακούγονται κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, ενώ στο τέλος υπάρχουν κείμενα συγγραφέων που δεν μπόρεσαν να παραβρεθούν.

* Ο τίτλος είναι εμπνευσμένος από το ομώνυμο ποίημα της Κικής Δημουλά, στη συλλογή της: «Το λίγο του κόσμου».

Πρόγραμμα

- Σκοτείνιασε ...

- **Βασίλης Μπουντος:** Τα δάκρυα της βασίλισσας
- Παιδικά παιχνίδια: Στ. Κραουνάκης - Λίνα Νικολακοπούλου
- **Τίτσα Πιπίνον:** Ονειροπαγίδα και
Για να θυμάσαι τη Λοιδά
Ουτοπήματα (Λιποταξία)
- **Μαρία Ευσταθιάδη:**
- Χορός με τη σκιά μου: Μάνος Χατζιδάκις
- **Γεράσιμος Δενδρινός:** Απέραντες συνοικίες
- **Λένα Διβάνη:** Ενικός αριθμός
- Η μικρή Ελπίδα:
Θυμήσου το Σεπτέμβρη: Χαϊνηδες
Γ.Σπανός - Γ.Παπαστεφάνου
- **Πιάργος Χρονάς:** Κίτρινη Όχθη Α'
- **Ιωάννα Καρυστιάνη:** Κουστούμι στο χώμα
- Γιορτή και Ξενιτιά: Δ. Γαλάνη - Π. Καρασούλος
- **Τηλέμαχος Κώτσιας:** Τα εφτά παράθυρα
- **Τάκης Χατζηαγγώστου:** Ένα νησί ταξιδεύει
- Το παιδί και το ταμπούριο: Γ. Χατζηνάσιος - Ν. Γκάτσος
- **Νίκος Κουνενής:** Ζωντανή Σύνδεση
- Ο μαύρος γάτος: Θανάσης Παπακωσταντίνου
- **Μήτσος Κασόλας:** Το γένος το iερό και το βέβηλο
- **Αντώνης Σιμιτζής:** Το πνεύμα του μάγου
- Κάποτε θα 'ρθουν να σου πουν: Μ. Θεοδωράκης - Λ. Παπαδόπουλος
- **Κώστας Μουρσελάς:** Βαμμένα κόκκινα μαλλιά
- **Νίκος Παναριωτόπουλος:** Αγιογραφία
- No Voglio: Κανόνας
- **Ισμήνη Καπάνταη:** Η Φλώρια των νερών
- **Σμάρα Μανούδη:** Η βιτρίνα των ονείρων
- Στο φως των κεριών: Σμάρα Μανούδη - Στ. Παπασταύρου
- Η ασάλευτη ηλικία της πολιτείας: Σμάρα Μανούδη - Στ. Παπασταύρου

- Τατάνα Αβέρωφ:** Αύγουστος
- Ποιός τη ζωή μου:** *M. Θεοδωράκης - Μάνος Ελευθερίου*
- Μάνος Κοντολέων:** Ροκ Ρεφρέν
- Βλέφαρό μου:** *N. Κυπουργός - Λίνα Νικολακοπούλου*
- Μιχάλης Λεβέντης:** Τετράδιο με τσαλακωμένα ποιήματα
- Τα παιδιά κάτω στον κάμπο:** *Μάνος Χατζιδάκις*
- Γιάννης Ζουγανέλης:** Ο ήχος της Σάλπιγγος
- Θανάσης Βαβλίδας:** Στιγμές και στίγματα
- Ο Έρωτας κι η Μουσική:** *Δ. Παπαδημητρίου*
- Παρασκευάς Καρασούλος:** Μικρή πατρίδα
- Σελίδα λευκή:** *P. Καρασούλος - Γ. Ανδρέου*
- Ελένη Γκίκα:** Αναζητώντας τη Μαρία και
Εάν ο Καρυωτάκης παντρευότανε την
Πολυδούρη
- Δυο μέρες μόνο:** *P. Καρασούλος - Δ. Γαλάνη*
- Λένα Παππά:** Ξενοδοχείο Δ' κατηγορίας
- Του έρωτα:** *Λένα Παππά - Αδελφοί Κατσιμίχα*
- Το πλήθος:** *Edith Piaf*
- Θανάσης Χειμωνάς:** Ραμόν
- Κωστής Γκιμοσούλης:** Επικίνδυνα παιδιά
- Χρώμα δεν αλλάζουνε τα μάτια:** *M. Γκανάς - Δ. Παπαδημητρίου*
- Αλκυόνη Παπαδάκη:** Η βαρκάρισσα της χίμαιρας
- Ο Τσε στη Νέα Υόρκη:** *P. Καρασούλος - Θ. Οικονόμου*
- Canzone Perte:** *S. Endrigo - Bardotti Amalia Rodrigues*
- Πληθυντικός Αριθμός:** *Ένα κείμενο των Θανάση Βαβλίδα από την Ομάδα Βιβλίου*
- Spente Le Stelle:** *Gastone de Murta/Marie-Ange Chapelain Jean-Patrick Capdevielle*

Εκεί πέρα είναι νύχτα,

*όμως εδώ που είμαστε εμείς
με το βιβλίο μας*

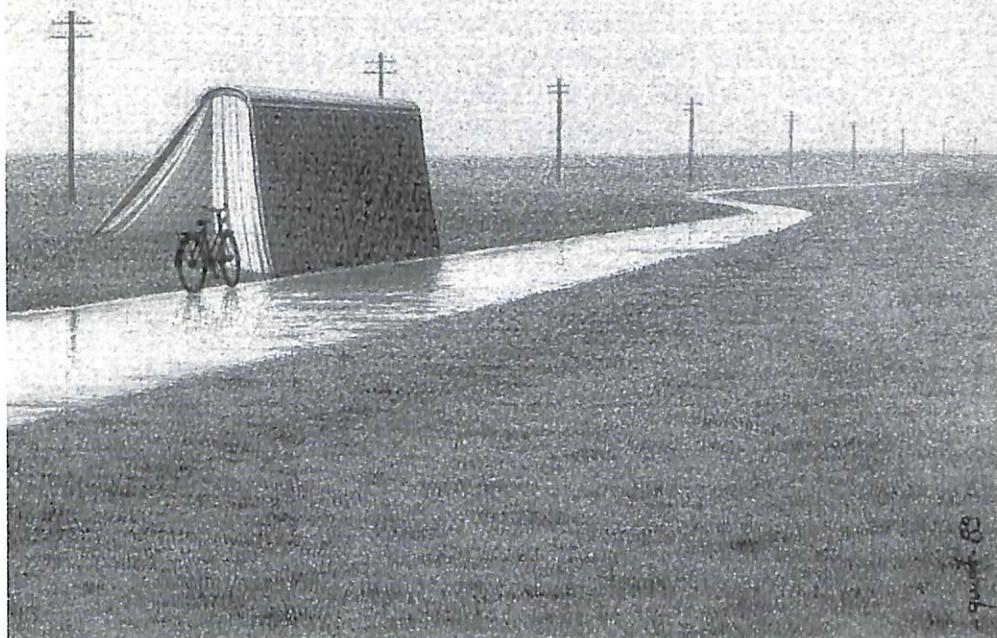
φέγγει ακόμη,

ένα γαλάζιο φωτάκι.

Kι αντό

θα κρατήσει

για πάντα

Βασίλης Μπούτος
«Τα δάκρυα της βασίλισσας»
Εκδόσεις «Νεφέλη»

Το λυπημένο φεγγαράκι, μια άσπρη κηλίδα στον σκούρο ουρανό, σηματοδοτούσε με την παρουσία του τον ακινητοποιημένο χρόνο. Κομμάτια σκοταδιού παντού και χιόνια λερωμένα από φόβο. Δυο τρία βήματα ξεχασμένα πάνω στην παγωμένη γη κι ένα πουλί σαν κάργια θανάτου φτεροκοπούσε ακίνητη στα δεξιά του κάδρου. Ένα ημιφωτισμένο κελί ορθωνόταν επίφοβα κι αυτό προς τον σκοτεινό ουρανό, δημιουργώντας ένα φανταστικό Μέλανα Δρυμό συναισθημάτων. Το παιδί, τυλιγμένο τον μανδύα του φόβου και της μοναξιάς, έτρεχε για να χωθεί κάτω από ένα κιόσκι, αφήνοντας πίσω τη σκιά του να τρέχει το ίδιο απελπισμένα.

Καμιά μουσική δεν ακουγόταν στα τοπία, μια απόκοσμη σιωπή ήταν απλωμένη παντού σαν απαράβατη εντολή ενός θεού θυμωμένου για την κατάντια των ανθρώπων.

Ένας προσεκτικός θεατής, αν έστηνε αυτί, μπορεί μες απ' αυτή τη λευκή σιωπή να άκουγε τον ανασασμό της σαβανωμένης γης και τον επικήδειο στεναγμό των κρυμμένων άστρων.

Τίτσα Πιπίνου
«Ονειροπαγίδα» και «Για να θυμάσαι τη Λοϊδα»
Εκδόσεις «Άγκυρα»

Στη ζωή μας ελάχιστη σημασία έχουν οι αφορμές, ενώ τα αποτελέσματά τους δεν παύουν να μας καταδυναστεύουν με τον πιο βάναυσο τρόπο. Να αποσπώνται από το εφήμερο όσο και τυχαίο της αφορμής τους και να γίνονται πιο ζωή και από τη ζωή.

Επιθυμώ να αφαιρέσω τα επώδυνα, όπως παλιά έμαθα να αφαιρώ τα περιττά. Ξέρεις τι μου είπε κάποτε ο παππούς μου; Όχι, δεν ξέρεις, γιατί δεν θυμάμαι να σου μίλησα γι' αυτόν. Μου είπε, λοιπόν, ότι δεν ήθελε τίποτε άλλο πια στη ζωή του παρά να έχει δύο καλύβες. Ναι, έτσι μου είπε επί λέξει, δύο καλύβες. Και όταν εγώ τον ρώτησα γιατί δύο κι όχι μία, μου απάντησε ότι τη μία τη χρειαζόταν για να μένει και την άλλη για να πετά τα άχρηστα. Και όταν έλεγε άχρηστα, τώρα ξέρω ότι μιλούσε για όσα και όσους δεν είχαν πια να του προσφέρουν τίποτα, ούτε κι αυτός σ' εκείνους. Για όσα τον έθλιβαν, που να κάνουν τη ζωή του μίζερη, για όσα τον πονούσαν.

Παράξενο, η βαρύτητα των λέξεων να αποκτάται κυρίως μέσα στις παύσεις που ακολουθούν την εκφορά τους. Και αργότερα μέσα στη σιωπή ν' ανθίζουν.

Μαρία Ενσταθιάδη
«Ουτοπήματα»
Εκδόσεις «Κέδρος»

“Λιποταξία”

Σκόρπια κομμάτια μιας ανάμνησης που το προσωρινό της αποκλείει κάθε οργάνωση κάθε προοπτική ολοκλήρωσης κάθε κατάληξη Να φανταστείς να επινοήσεις όσα δεν κατορθώνεις ή αποφεύγεις να θυμηθείς Η φαντασία η φαντασία εμποδίζει την απόλυτη συντριβή Τα καμπαναριά Το δέντρο απέναντι που αρνείται πεισματικά ν' αποκαλύψει το μυστικό του Να περιμένεις στην άκρη του λιμανιού τους πολεμιστές και το ασήμι Όλα όσα έρχονται για μια στιγμή κι αμέσως πάλι χάνονται σαν να σβήνεται στιγμιαία η απόσταση Μυρωδιές χρώματα αποφάγια Άκουσμα που κουδουνίζει που αντηχεί πριν αποκτήσει νόημα Σαν τα πουλιά που όταν πλησιάζεις στο πηγάδι ξεχύνονται όλα μαζί από μέσα κι εξαφανίζονται μα προλαβαίνεις να τα δεις Τυχαίες μορφές ψεύτικα πεποιημένα ίχνη μιας αντανάκλασης που η γλώσσα τα ενέγραψε συνωμοτώντας σχεδόν κόβοντας από τα κλαδιά της μνήμης Πράγματα καταδικασμένα στη λήθη για να μην ομολογήσουμε την κάθε λογής απώλεια

Κουτιά για μια καινούργια μετακόμιση χωρίς ενδείξεις που δεν θυμάσαι πια τι περιέχουν Χαμένοι θησαυροί μιας ζωής Κι όμως δεν είναι νεκρό αυτό που δεν μπορεί να αναδυθεί με λόγια Αυτά που ξέχασες δεν σε ξεχνούν Ανασκαλεύεις στα όνειρά σου Προσπαθείς να εισχωρήσεις Εμπόδιο η σκέψη Δύσκολο να κινηθείς σ' αυτή τη συμπύκνωση σχεδόν επικίνδυνο Σαν να πλησιάζεις το θάνατο

Γεράσιμος Δενδρινός
«Απέραντες συνοικίες»
Εκδόσεις «Κέδρος»

Αργά το βράδυ της Μεγάλης Παρασκευής, παρακολουθούσα στο σαλόνι το προτελευταίο μέρος της ταινίας «Ο Χιτών» όταν το βλέμμα μου έπεσε στη φωτογραφία της μητέρας πάνω στον μπουφέ. Το ξάφνιασμά μου ήταν μεγάλο, λες και μόλις εκείνη τη στιγμή συνειδητοποιούσα την οριστική και αμετάκλητη απουσία της.

Όταν πήγα στο δωμάτιό μου, μου ήρθε η ανάγκη να γράψω κάτι γι αυτήν. Ήθελα να στηριχτώ κάπου, κάπου να αποθέσω το περίσσευμα της αγάπης μου. Ενώ έγραφα, θυμόμουν και τα λόγια μιας εξαδέλφης της γιαγιάς: «Δεν έκλαιγα, δεν έκλαιγα που έχασα τον άνδρα μου, ώσπου άνοιξα μια μέρα την ντουλάπα και είδα τα ρούχα του....Τότε ξέσπασα σε κλάματα...» Από τους δύο υποψήφιους τίτλους του κειμένου «Η φωτογραφία της μητέρας» και «Κοιτάζοντας τη φωτογραφίας της» προτίμησα τον δεύτερο. Αυτόν αντέγραφα ως επικεφαλίδα ένα απόγευμα, όταν από την κρεβατοκάμαρα ακούστηκε το κλάμα του αδελφού μου. Έτρεξα και τον πήρα από την κούνια του. Το νευρικό κλάμα σταμάτησε. Το βλέμμα του διασταυρώθηκε με το δικό μου. Ύστερα έβαλε το κεφαλάκι του πάνω στο στήθος μου. Νανουρίζοντάς τον, ένοιωθα ευτυχία και γαλήνη. Αυτό κι αν είναι στήριγμα..., συλλογίστηκα. Το μόνο πλάσμα που ούτε σε κρίνει ούτε σε επιτιμά για οτιδήποτε.

Λένα Διβάνη
«Ενικός αριθμός»
Εκδόσεις «Καστανιώτης»

Άλλο να φεύγεις όμως , άλλο να σ' εγκαταλείπουν. Όταν έφτασε στην Ογλ, ας πούμε, δείλιασε. Δεν το περίμενε, αιφνιδιάστηκε. Η αυλόπορτα της γιαγιάς κλειστή αλλά ξεκλείδωτη, η μικρή αυλή γεμάτη ξεραμένα χαμομήλια , όπως πάντα. Κάτι υπήρχε όμως που δεν την άφηνε να τραβήξει το σύρτη. Τι δεν ήξερε. Όλα ίδια κι όλα τρομακτικά αλλιώς. Η Ήρα πιάστηκε απ' τα κάγκελα και κοίταξε, ένα παράπονο ολόκληρη σαν να την κλείσανε επίτηδες έξω- Γιαγιά, έλα άνοιξε. Πάρε με πάλι όπως με πήρες. Σώσε με.

Και τότε κατάλαβε μέσα στο πετσί της ότι η γιαγιά της δεν θα μπορούσε πια να τη σώζει. Ό,τι έκανε μόνη της, στο χέρι της όλα τώρα. Μεγάλωσε, πανάθεμά σε! έβρισε τον εαυτό της που στεκόταν το καταμεσήμερο σαν χέστης λαγός στον προβολέα του κυνηγού. Όλα όμως την πρόδιναν σήμερα. Τα μάτια της άνοιξαν απροειδοποίητα και έχυσαν φουριόζικα τα δάκρυα που κρύβονταν εκεί σχολαστικά από προχτές. Αλμυρά καυτά ρυάκια που κυλούσαν στο λαιμό κι έφταναν μέχρι το μικρό της στήθος. Αφέθηκε, σήκωσε τα χέρια ψηλά. Δε θα ξανάβλεπε τη μαλακή, τη λυπημένη γιαγιά της μπρος πίσω στην πολυθρόνα τη στραμμένη στη θάλασσα. Το κυπελλάκι που έπινε το γάλα της στο τραπέζι της κουζίνας, ορφανό χωρίς τα ζαρωμένα της χέρια. Για μια στιγμή νόμισε πως την είδε στο κατώφλι , λιγνή και μαυροφόρα , να της κουνάει το χέρι. «Αχ, παιδάκι μου», άκουσε έναν ψίθυρο ανάμεσα στα τζιτζίκια της ροδακινιάς. «Αχ, παιδάκι μου», της έλεγε πάντα όταν πήγαινε να τρυπώσει μέσα στις κουβέρτες της μικρό. Άμα ερχόταν η βροχή ή όνειρα κακά. «Αχ, παιδάκι μου», τρεις λέξεις μόνο , μα τα λεγε όλα , κι ας ήταν μια γριούλα που ούτε καν έζησε. Ήξερε όμως. Και έσφιγγε το παιδί πάνω της για να το ζεστάνει, το κρύο το γνώριζε καλά, το εντός και το έξω, το κρύο του κόσμου τούτου. «Πάροικος ειμί εν γη αλλοτρία», μουρμούριζε τραγουδιστά. «Αχ παιδάκι μου».

Γιώργος Χρονάς
«Κίτρινη Όχθη Α'»
Εκδόσεις «Οδός Πανός»

Ο Κύριος Νίχιλ. Τοπίο, Β'

Είχα μιαν άλλη εντύπωση όταν άρχιζα το ταξίδι
Για τα τοπία αυτά είχα μιαν άλλη θέση
Αυτές τις τίγρεις είχα λησμονήσει
Κύριε Δήμαρχε

Κύριε Νομάρχα, πως επιτρέπετε αυτές τις ασχήμιες;
Εγώ , πατέρας μιας έξοχης κόρης
Μιας γυναίκας πανέντιμης
Εγώ κύριος με κάρα , με σκύλους
και με σκύλες
Φαντάστηκα την εκδρομή γαλάζια
Τα δέντρα μόνιμα πράσινα
Τις γάτες στα κεραμίδια
Εδώ βλέπω εξέδρες
Βλέπω
Βλέπω οδοκαθαριστές να διαμαρτύρονται
Παιδιά πάνω στις στέγες
Βλέπω γυναίκες με μωρά

Γρηές ξεμαλιασμένες
Παρακαλώ , ειδοποιείστε τους ζωγράφους

Iωάννα Καρυστιάνη
«Κουστούμι στο χώμα»
Εκδόσεις «Καστανιώτη»

Είναι κάποιοι τόποι που , όταν οι άνθρωποί τους φεύγουν γι' αλλού, τους παίρνουν μαζί. Παίρνουν το τοπίο, την πόλη, το ποτάμι από δω και το ακουμπούν μακριά. Είναι και άλλοι τόποι που δεν κάθονται στ' αυγά τους, πάνε αργότερα μόνοι τους και βρίσκουν τον φυγάδα.

Ο Κυριάκος Ρουσιάς μέτρησε τα σαράντα τρία της ωριμότητάς του, έχοντας συμφιλιώσει τους δύο τόπους του που απείχαν έτη φωτός, αλλά που και που, οι ιστορίες τούς υποχρέωναν να συνταξιδεύουν, να συγκλίνουν, να πέφτουν ο ένας πάνω στον άλλο, να γίνονται ένας.

Αυτό κατά καιρούς. Και πάλι χώρια, ένας τόπος σε χίλια κομμάτια, όσες και οι ιστορίες των ανθρώπων, λες και ακριβώς οι άνθρωποι βάζουν τις ιστορίες τους κάτω, τις απολύτως προσωπικές εσωτερικές τους διαδρομές και σχεδιάζουν με αυτές τους χάρτες.

Τηλέμαχος Κώτσιας
«Τα εφτά παράθυρα»
Εκδόσεις «Κέδρος»

Μέχρι το Δυρράχιο έφτασε με οτοστόπ και αργά το απόγευμα βρήκε κάποιο φορτηγό ως το Φίερ. Τρεις ώρες ξύλιασε πάνω στην ανοιχτή καρότσα μαζί με άλλους συνταξιδιώτες ένα ζευγάρι χωριάτες, που κρατούσαν με τη σειρά μια ταλαιπωρημένη γαλοπούλα και κατέβηκαν κάπου στο δρόμο.

Όταν έφτασε στο Φίερ είχε νυχτώσει, και πήγε να κοιμηθεί στο ξενοδοχείο. Έφαγε στο εστιατόριο τα καλύτερα φαγητά, ήπιε και ένα ποτήρι κρασί. Ήθελε να ξοδέψει όλα τα χρήματα που είχε πάνω του, αφού στο εξής δεν θα του χρειάζονταν. Έκανε κι ένα μπάνιο. Τέρμα η βρομιά είπε μέσα του.

Έτσι και στην Ελλάδα, σκέφτηκε. Όταν θα έχει φτάσει ύστερα από πολύ πιο μεγάλη κούραση, θα νιώσει αφάνταστη ευτυχία, ίσως τη μεγαλύτερη της μέχρι τώρα ζωής του.

Γι' αυτό και όταν ξαπλώνει φαντάζεται τις περιπέτειες ως την Ελλάδα σαν τις περιπέτειες του γιου που ψάχνει την παντρεμένη μάνα του. Και ρίχνεται στην αγκαλιά της με ασυνήθιστο πόνο, εφ όσον του είχε λείψει τόσο πολύ. Και κλαίνε οι δύο σφιχταγκαλιασμένοι, συγχωρούν ο ένας τα σφάλματα του άλλου, εκείνη που τον παράτησε ορφανό και αυτός που της φανερώθηκε έτσι άπλυτος, απεριποίητος και γεμάτος ελαττώματα.

Tάκης Χατζηαναγνώστου
«Ένα νησί ταξιδεύει»
Εκδόσεις «Νέα Σύνορα»

Και ξαφνικά, απ' τη γωνιά...

Τι ειν' αυτά που βλέπω; Τέρατα της αποκάλυψης.
Πράσινες στολές, μηχανοκίνητες Μοτοσυκλέτες.
Άρματα. Κράνη. Πολυβόλα. Στρατός.

Καρφώνομαι επί τόπου. Ο θάνατος με χίλια πρόσωπα.
Ιωάννα, τίποτα δεν μας σώζει. Τα πόδια μου σπουν.
Πέφτω στα γόνατα. Έλεος Θεέ μου. Κάνω ν' αποθέσω το
άψυχο κορμί. Άλλ' αυτό το κορμί τώρα σαλεύει. Την
κοιτώ. Τα μάτια της έχουν ανοίξει περίτρομα. Μα είναι
ζωντανά. Ναι, είναι ζωντανά, με κοιτάζουν. Κι έτσι όπως
σκύβω άφωνος από πάνω της, τη βλέπω κι αναθαρρεύει.
Το χρώμα της ξανάρχεται στο χλωμό της πρόσωπο. Τα
χέρια της σηκώνονται, περνούν στο λαιμό μου.
Σφίγγεται πάνω μου. Κάτι προσπαθούν να πουν τα
χείλια της. Δεν τα καταφέρνει, αγωνίζεται. Αγωνίζομαι
κι εγώ να την καταλάβω. Κι εκείνος ο άγριος στρατός να
στέκει δύο βήματα πιο πέρα μας, ένας στρατός χιλιάδες,
ένας στρατός που αλώνισε την Ευρώπη ολόκληρη,
γονάτισε όλον τον κόσμο. Κι όμως ο δικός μας ο κόσμος
μένει αλώβητος, γεμάτος άνοιξη κι αγάπη.

«Είσαι συ!...»

«Κι εσύ...»

«Εμείς!»

«Και το νησί μας...»

«Και ταξιδεύουμε...»

«Ως τη συντέλεια των αιώνων!»

Nikos Kounenής
«Ζωντανή Σύνδεση»
Εκδόσεις «Κοχλίας»

Μανιοκαταθλιπτική έξοδος οχήματος, θριλεράτο στριγκλισμα φρένων, το δρεπανηφόρο άρμα σκορπά τον πανικό, μπαίνει στην Αττική Οδό, μουνγκρίζει μαζί σου σαν πληγωμένο κτήνος. Πίσω, ανθρωπότητα! Ο μεγάλος εκδικητής Νικηφόρος Γκλαμουρίτης, έκπτωτος πρίγκιψ των High Risk Επενδύσεων, επελαύνει ακάθεκτος άνευ αναστολών. Αδειάστε τον δρόμο, αυτοκινούμενες κονσέρβες, υποκλιθείτε, βενζινοκίνητα συρτάρια, υποταγή ή θάνατος.

Ξεκόλλα, μωρή, από μπροστά μου, βραδυπορούσα χήνα, βρες χωματόδρομο να κάνεις τον περίπατό σου, δεν τραβιέται στην άκρη η αναίσθητη... σκρατς, μπαμ, κραχ. Στριγκλίσματα φρένων και βρισιές από γύρω, τι ναι τούτο πάλι.

Ούρλιασμα σειρήνας, περιπολικό, επιτέλους, τα στοιχεία σας, κύριε, μπάτσοι με κατανόηση, συλλογή δεδομένων. Αρμάνι, Ρόλεξ, Φεράρι, τι μπλέξιμο, ματσός ο κύριος, μην βρούμε και τον μπελά μας, επίδειξη σεβασμού και αλληλεγγύης. Είστε, ασφαλώς, ελεύθερος, αναμείνατε τακτική δικάσιμο.

Πώς να φύγεις, πού να την αφήσεις, η Φεράρι ταπεινωμένη στο οδόστρωμα, τα φτυσίματα πέφτουν κατά ριπάς, η οδηγός εξαντλήθηκε, τώρα βρίζει μόνο.

Μήτσος Κασόλας
«Το γένος το ιερό και το βέβηλο»
Εκδόσεις «Καστανιώτης»

«Έχω επισκεφτεί πολλές φορές την Ελλάδα, αλλά εσάς τους Έλληνες δύσκολα να σας καταλάβει κανένας!» «Σωστά, σωστά», είπε γελώντας ο θείος, κλείνοντας το μάτι του στη βλοσυρή Ναυσικά. «Εδώ εμείς οι ίδιοι και δεν καταλαβαίνουμε τους εαυτούς μας! Είμαστε Γένος ιερό και βέβηλο, φίλε, παιχνιδιάρικο και τρελό! Φωτεινό και σκοτεινό! Και το ιερό και το βέβηλο για μας πολλές φορές δεν έχει σύνορα. Σήμερα είμαστε σ' αυτό, αύριο στο άλλο, αν και συχνά συγχρόνως είμαστε και στο ένα και στο άλλο! Αέρας, άνεμος, χημεία, φίλε.

Αναστενάρηδες, ακροβάτες απ' την κορυφή του ενός αιώνα ως την κορυφή του άλλου. Και κάτω απ' τα πόδια μας το χάος, ο θάνατος! Φοβισμένοι και άτρομοι, λογικοί και τρελοί απ' την αιώρηση! Και το κοντάρι στο σκοινί για ισορροπία στους ιλίγγους κι αυτό από κολοκοτρωναίκη τρέλα καμωμένο. Τι να καταλάβεις λοιπόν, κατάλαβες, φίλε;

Αντώνης Σιμιτζής

«Το πνεύμα του μάγου»

Εκδόσεις «Νέα σύνορα - Α.Α. Λιβάνη»

Δεν μπορώ να πω ότι είμαι εξαιρετικά ευτυχής όσο σας βλέπω. Είσαστε το παρόν της ανθρώπινης δουλείας στη σύγχρονη εποχή, και μένετε απομονωμένες από τις εκπολιτιστικές επιτυχίες και τις εκρήξεις του πνεύματος. Είναι αλήθεια, βέβαια, πως καμιά εποχή δεν ξέρει ποιόν Μεσαίωνα διανύει. Δεν είναι πάντα η θρησκεία υπαίτια για τα σκοτάδια μας. Πιθανόν στο μέλλον να ξεκαθαρίσει ότι ο Μεσαίωνάς μας ήταν η πολλή εργασία ή η πολλή ασχετοσύνη μας, ακόμη και τα καυσαέρια, πιθανόν η τηλεόραση, το ραδιόφωνο και κάθε κρατική εκδήλωση. Ακόμη Μεσαίωνας μπορεί να είναι και το καθεστώς μας, η οικονομία αλλά και η αμάθεια.

Συλλογιστείτε, πώς αρχίζει και πού σταματά ο κόσμος σας και θα καταλάβετε ότι αν αυτό ήτανε ποινή, θα περνάγατε στην ιστορία σαν σκληρά τιμωρημένα άτομα.

Έχετε από γεννησιμιού χάσει τον στοιχειώδη έρωτα, ανάμεσα σε μιαν άνοιξη, η οποία ήτανε κακό να αιστανθείτε και έναν σύζυγο που ήρθε για να τη συμπληρώσει. Άλλά πώς; Μήπως ήξερε;

Κώστας Μουρσελάς
«Βαμμένα κόκκινα μαλλιά»
Εκδόσεις «Κέδρος»

«Μανολόπουλε, εμένα τα βιβλία που διάβασα με πήραν στο λαιμό τους. Πάρ' το κι έτσι. Με διέφθειραν, μου 'καναν μάγια και με πήραν στο λαιμό τους. Έτσι το θες; Έτσι. Άλλα εσείς οι πονηροί την πατήσατε περισσότερο. Όταν είδατε να ανέρχονται οι βλάκες, τα καθάρματα, οι φανφαρόνοι, τότε αντί να ανασυνταχτείτε, το γυρίσατε στον καλαματιανό. «Και μεις μαζί» είπατε και βουτήξατε στα σκατά. Πρόφαση και άλλοθι και δικαιολογίες οι ιδεολογίες σας και φούμαρα τα περί πατρίδας και οικογένειας και θρησκείας. Φούμαρα και σκατά. Ούτε όμως ταυτιστήκατε με τα καθάρματα να σας παραδεχτώ κι έτσι, να πω εντάξει, τονλάχιστον τα 'πιασαν, πήγαν από κει. Το παιζατε και αφ' υψηλού , τάχα εκ του μακρόθεν. Κι από δω κι από κει. Μέσα σ' όλα, φανφαρόνοι, αμφίβια. Τα ξέρεις τ' αμφίβια; Νομίσατε ότι ανεβαίνατε σκάλες, αλλά την πάθατε, σκάλες υπογείου ανεβαίνατε. Από υπόγειο σε υπόγειο, ξάδελφε. Κι όταν θα φτάσετε μια ημέρα επάνω, τι νομίζετε πως θα βρείτε; Σχάρα υπονόμου θα βρείτε και ούτε θα 'χετε πια τα κότσια να τη σηκώσετε, να βγείτε στο φως, στον αέρα. Άλλα κρίμα, ξάδερφε γιατί ο άνθρωπος ήταν μια καλή και τρυφερή εφεύρεση, όπως λέει κι ένας συγγραφέας. Κρίμα. Μεγαλώσατε το μπορντέλο, αυτό κάνατε».

*Nίκος Παναγιωτόπουλος
«Αγιογραφία»
Εκδόσεις «Πόλις»*

Θρησκευάμενος εγώ δεν είμαι, Σεβασμιώτατε. Την πίστη μου, όση διέθετα τέλος πάντων, την άφησα να την πάρουν τα νερά του Ληθαίου. Σε κόμμα δε γράφτηκα ποτές, και στην εκκλησία, τις λίγες φορές που επήγα ένιωθα σαν τη μύγα μες' το γάλα. Κάθε φορά που άκουγα, με το χέρι μετέωρο πάνω απ' τον αφαλό μου, τον παπά να λέη εκείνο το **άγιος ισχυρός**, έτσι μουρ' χόταν να κρατήσω την κοιλιά μου από τα γέλια.

Μην εξοργίζεστε, σας παρακαλώ, Σεβασμιώτατε. Έχετε χρέος ν' ακούσετε ακόμα και μένα, τον πιο αμαρτωλό απ' όλους. Είδα τα ίδια και χειρότερα να γίνωνται σ' όλη μου τη ζωή, είδα ανθρώπους να δίνουν πίστη σε πολιτευτές και βουλευτές, τους είδα να σφάζωνται για κόμματα και ιδεολογίες, τους είδα να δίνουν πίστη σε καφετζούδες και χαρτορίχτρες, σε λογής χρωματιστές θρησκείες, σε συνθήματα που έσβυναν μετά από μια ώρα, είδα ανθρώπους να δίνουν πίστη σε τραγουδιστές κι ηθοποιούς, τους είδα να σκοτώνονται για ένα τους βλέμμα, είδα ανθρώπους να σκοτώνωνται για ποδοσφαιρικές ομάδες, να πέφτουνε σαν τα σκυλιά τα λυσσασμένα και να τρώνε το αυτί του διαιτητή, αν έχετε τον Θεό σας, Σεβασμιώτατε! Είδα ανθρώπους να δίνουν πίστη σε λογής - λογής αυταπάτες, κι ύστερα να σκοτώνονται στο όνομα της πίστης τους, της δικής τους εννοείται, που είναι πάντοτε η πιο σωστή... Ακόμα και ετούτη τη στιγμή που σας γράφω, ποιος ξέρει πόσοι λάκκοι ανοίγονται για να χωθούν τα πτώματα.

Iσμήνη Καπάνταη
«Η Φλώρια των νερών»
Εκδόσεις «Καστανιώτης»

«Την Φλώρια...» μού είχε πει ο πατέρας μου, «ήταν βασιλοκόρη η Φλώρια, κόρη του βασιλιά των γύφτων και όμορφη πολύ, τη ζήλεψε μια μέρα ο ποταμός και την πήρε. Άνοιξαν τα νερά του και την κατάπιαν και από τότε ζει και βασιλεύει στα υδάτινα βάθη του. Όλα τα νερά είναι δικά της, γι' αυτό την λένε **η Φλώρια των νερών**. Όταν έχεις ανάγκη, όταν επιθυμείς κάτι πολύ και μοιάζει ακατόρθωτο, να πας εκεί, στην άκρη του νερού. Βάλε τα χέρια σου μέσα και κάμε την ευχή σου. Πέταξε ύστερα στα βαθιά το δώρο σου δεν λογαριάζει αν είναι δώρο πλούσιο ή αν είναι ταπεινό και η ευχή σου θα εκπληρωθεί».

«Ο, τι κι αν ζητήσω;» ρώτησα.

«Αν πας με μίσος στην καρδιά», είπε, «αν είναι τα σχέδιά σου σκοτεινά, τα λόγια της επίκλησης θα τα παρασύρει το ρεύμα και δεν θα φθάσουν ποτέ στα αυτιά της. Την αγαπά ο ποταμός τη Φλώρια, που βασιλεύει τόσα χρόνια στην καρδιά του, και την κρατά προστατευμένη απ' τις διχόνοιες και από τις μοχθηρίες και από τις άλλες αθλιότητες που βασανίζουνε εμάς τους θνητούς και κάνουν τη ζωή μας τυραννία. Ευχές ακούει η Φλώρια, κατάρες όχι».

«Και τις ευχές; Όλες τις εκπληρώνει τις ευχές;» επέμεινα.

«Όχι», μου απάντησε.

«Γιατί;» απόρησα. «Γιατί;»

«Δεν ξέρω», και αναστέναξε, «λέγω μόνον πως θα υπάρχουν νόμοι ακόμη και για τα πνεύματα, αυτά τα πανίσχυρα πνεύματα που μας κυβερνούν, όπως υπάρχουν και για μας τους ανθρώπους, νόμοι αξεπέραστοι. Έτσι μονάχα εξηγούνται τα ανεξήγητα».

Σμάρα Μανούδη
«Η βιτρίνα των ονείρων»
Εκδόσεις «Γνώση»

Ο Κρυστάλλινος Νάνος με τη Γυάλινη Νιφάδα παραμόνευαν κρυφά τη ζωή των ανθρώπων, μια ζωή που τους ήταν άγνωστη και θέλανε να ξεδιαλύνουν τα νήματά της, μια ζωή που προσπαθούσαν να ζήσουν κι εκείνοι από μακριά, όπως προσπαθούμε ν' αγγίξουμε ένα αστέρι στο μακρινό ουρανό.

Οι κάτοικοι της μικρής Λευκής Πολιτείας χάριζαν τα πιο όμορφα δώρα. Χάριζαν όνειρα, όνειρα αληθινά, φτιαγμένα από τα χέρια των ξωτικών. Τα σχέδια των ονείρων έβγαιναν μέσ' από τις εικόνες που έκλεβαν ο Κρυστάλλινος Νάνος και η Γυάλινη Νιφάδα από τα σπίτια των ανθρώπων, τις ατέλειωτες νύχτες του χειμώνα. Ήταν σχέδια ονείρων και μαζί σχέδια ζωής...

Η Βιτρίνα των Ονείρων γινόταν ένα μέρος μαγικό, απ' όπου διάλεγε καθένας τη δική του θέση στο φεγγάρι της ευτυχίας.

Το καθένα από αυτά τα όνειρα ήταν ικανό να μεταμορφώσει για έναν ολόκληρο χρόνο μια ξύλινη καλύβα σε παλάτι του παραμυθιού.

Κι έτσι οι άνθρωποι άντεχαν το κρύο...

Τατιάνα Αβέρωφ
«Αύγουστος»
Εκδόσεις «Κέδρος»

Τούτο δω το δωμάτιο είναι σαν τη ζωή λοιπόν.
Αλλά έχω δίκιο . Ρολά κλειστά, έτσι και στη ζωή,
περιφερόμαστε στα σκοτεινά μέσα από βουνά
ακαταστασίας, στοίβες από σκουπίδια ανάκατα με
πετράδια, που ξεφυτρώνουν σαν πέτρινο δάσος κι
ολοένα καταναλώνουν το χώρο, το οξυγόνο, την
ελευθερία - κι εμείς σκουντουφλάμε αδύναμοι,
γεμίζοντας μώλωπες και γρατζουνιές, με μόνο οδηγό
μας το ένστικτο της ρουτίνας. Ναι, μάτια δεν έχουμε ,
μόνο ένστικτο, χωρίς γνώση ή ευκρίνεια. Και πότε-πότε
εισχωρεί στο δωμάτιο μια φωτεινή αχτίδα από λάθος,
γιατί χαλάρωσαν ή σκέβρωσαν τα σανίδια της φυλακής
μας, που τότε φωτίζει... τι ακριβώς; Αχ, ένα μονάχα απ'
τα τυφλά σημεία που συνθέτουν το αδιαπέραστο
σκοτάδι της ζωής μας.

Μάνος Κοντολέων
«Ροκ Ρεφρέν»
Εκδόσεις «Πατάκη»

Λένε ψέματα οι χάρτες... Μόνο ψέματα λένε...
Τι στο διάβολο χρειάζονται όταν δεν έχουν πάνω τους
σημειωμένο τον τόπο που ένα αγόρι φώναξε το
φοβισμένο του «Όχι»; Η Ερατώ σφίγγει τα χέρια, τα
κάνει γροθιές και χτυπά τον χάρτη. Μπροστά στα μάτια
της υπάρχει αυτή η φόνισσα.... Υπάρχει η θάλασσα, η
πιο γαλανή θάλασσα του κόσμου, η πιο άτιμη θάλασσα.

Η Ερατώ στέκεται μπροστά στον χάρτη της
Ελλάδας. «Όχι» - εκείνη η κραυγή μέσα στ' αυτιά της. Η
φωνή του Λίνου, του παιδιού της- ναι, αυτός ήταν που
την είχε βγάλει. Μια κραυγή απελπισίας στη μέση του
πελάγου... Κοιτά τον χάρτη. Το βλέμμα της φεύγει από
το σημείο που γράφει Μήλος και ψάχνει, ψάχνει, περνά
από τις γαλάζιες περιοχές, στέκεται στα σημάδια που
δηλώνουν τα νησιά- Κίμωλος, Ιος, Σίφνος...

Πού, σε ποιο τάχα σημείο ακούστηκε εκείνο το
«Όχι»; Το δάχτυλό της υψώνεται και αγγίζει τη λέξη
Σίφνος. Η αφή της θυμάται την επιδερμίδα του να έχει
ξεραθεί από τον ήλιο και το αλάτι. Η αφή της θυμάται
την υφή των μαλλιών του - μαλλιά βρεγμένα από την πιο
άκαρδη θάλασσα. Η αφή της θυμάται τον Λίνο.

Οι χάρτες λένε ψέματα... Γιατί ο κάθε τόπος κάθε
φορά μπορεί να έχει μια άλλη διάσταση, κάθε φορά να
στέλνει ένα άλλο μήνυμα...

Μιχάλης Λεβέντης
«Τετράδιο με τσαλακωμένα ποιήματα»
Εκδόσεις «Φιλιππότη»

ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΑΥΣΩΝΑΣ

Χρόνια πεθαμένος πάντοτε παρών
στους δρόμους της πόλης και μέσα μου:
μ' ένα καρότσι της οικοδομής μεταφέρει
τον σπόνδυλο ενός κίονα που στήριζε
το παρελθόν μας τυλιγμένο σε τσουβάλια.
Από ποια μνήμη βαθιά τον ανέσυρε,
σε ποιου χρόνου άλλον αέρα τον παραδίδει;
Το καλό στοιχείο της Ελευσίνας,
σπασμένος κίονας πλέον κι αυτός,
ονομάζεται Παναγιώτης Φαρμάκης.

Τώρα με μια χούφτα συμπολίτες του,
Ιούλιο καύσωνα κι εποχή ψυχρή,
διαμαρτύρονται για το διυλιστήριο.
Αρνούνται να γιγαντώσει τον εγωισμό του
και δεν καταδέχονται να προφυλαχθούν.
Ιππεύουν σιωπηλοί αλογάκια της Παναγίας,
σαρκώνουν στίχους του Αισχύλου
σαν σύνορα της ελευθερίας τους
κι ο ήλιος σιγά-σιγά μεταμορφώνεται
σ' έναν ρόδακα πορφυρό.

Γιάννης Ζουγανέλης
«Ο ήχος της σάλπιγγος»
Εκδόσεις «Καστανιώτης»

Ήμουν αρχάριος στη μουσική κι ήθελα να παίξω ένα τραγούδι και το κυριότερο, ήθελα αυτός ο ήχος να φύγει απ' το κενό ανάμεσα απ' τα δύο κτήρια, να φθάσει στο βουνό κι από κει να περάσει μέσα απ' τις κρομμύδες και τα ασφοδέλια, να πετάξει χαμηλά από τα καταφύγια του χειμάρρου και να εισέλθει από την κλειδαρότρυπα της εξώπορτας στην αυλή μας.

Το είχα σκεφθεί κιόλας . Για να περάσει ο ήχος από την κλειδαρότρυπα, έπρεπε απαραίτητα να στενέψει πολύ , θα μαζευόταν έτσι, λεπτός λεπτός σαν αγέρας , και θα διείσδυε με ταχύτητα αλλά και κάποιον φόβο μη «φρακάρει» στην κλειδαρότρυπα και χαθεί μια νότα, κάποιο νόημα. Όταν πια θα έμπαινε στην αυλή, θα ξεχυνόταν ένα γύρω και θ' αγκάλιαζε και τους τέσσερις τοίχους του σπιτιού μας. Τότε θα ήμουν παρών κι ας έλειπαν όλοι! Η μουσική δεν γυρίζει πίσω, φεύγει μόνο , φεύγει...

Aθανάσιος Βαβλίδας
«Στιγμές και στίγματα»
Εκδόσεις «Δωδώνη»

Η τέχνη της μελουργίας

Η μουσική λειαίνει τις γωνίες των οριζόντων
και περιπλέκει τις γραμμές των κορυφών,
έτσι που η σύνθεσή της μοιάζει με άσκηση γεωμετρίας
και το άκουσμά της σα μια κλήση ερωτική.

Η μουσική δεν είναι θόρυβος
που παίρνει νέα μορφή από μια ξένη του ηχητική πηγή,
είναι η ίδια η υπόσταση του ήχου,
που χρωματίζει με εικόνες τη σιωπή.

Σώπασε!

Αφουγκράσου γύρω σου!

Υπάρχει, άραγε, σιωπή;

Μουσική είναι η γλώσσα που μιλούν
οι ναναγοί των ονείρων,
όταν ξυπνούν.

Μουσική σα θάλασσα ρευστή
σαν άνεμος διάφανη
σαν άμμος εύπλαστη ύλη
- απ' το χρόνο ανέγγιχτη.

*Παρασκευάς Καρασούλος
«Μικρή πατρίδα»
Εκδόσεις «Μικρή άρκτος»*

ΤΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ (Ο μονόλογος της Γαίας)

Σε ταξίδι μακρύ και θλιμμένο
κουβαλούσα το σώμα μου ξένο
Με τους πόρους κλειστούς σκοτωμένους
Στα όνειρά μου κρυφά παντρεμένους

Απ' τη μάνα μου Γη με χωρίσαν
να γεννώ τη σιωπή με ορίσαν
Η φωνή μου είναι φθόγγοι πνιγμένοι
σαν χωράφι η καρδιά μου οργωμένη.

Τον Παράδεισο οι άντρες σκεφτήκαν
και για μένα την κόλαση βρήκαν
Πονηρή αμαρτωλή μάγισσα-μήτρα
ίδια η Γη να πληρώνεις για αιώνες τα λύτρα.

Ας κρατούσαν το θάνατο
που τόσο αγάπησαν
τη ζωή δεν τη νιώσαν,
αφού δεν τη γεννήσαν
Και τη Μοίρα του κόσμου αυτού
δεν τη θέλω
Θα υπάρχει πάντα μια αυγή, ν' ανατέλλω.

Δεν υπάρχει ουρανός
να τον κόψεις στη μέση
ούτε άντρας Θεός
να μου ορίσει τη θέση.

Ελένη Γκίκα

«Αναζητώντας τη Μαρία» και

«Εάν ο Καρυωτάκης παντρευότανε την Πολυδούρη»

Εκδόσεις «Άγκυρα»

«Αν αυτό που βρήκες αποτελείται από γνήσια ύλη, ποτέ δεν θα σαπίσει. Και θα μπορέσεις μια μέρα να επιστρέψεις. Αν επρόκειτο μόνο για μια στιγμιαία λάμψη φωτός, σαν την έκρηξη ενός αστεριού, τότε δεν θα βρεις τίποτε όταν επιστρέψεις. Θα έχεις όμως δει μια έκρηξη φωτός. Και μόνο γι' αυτό, άξιζε τον κόπο.»

Μια έκρηξη φωτός! Μονάχα εκρήξεις εγώ αξιώθηκα στη ζωή μου. Εκρήξεις έρωτα που προσποιήθηκαν τον ένα και παντοτινό. Εκρήξεις έρωτα που προσποιήθηκαν το προσωπικό μου όνειρο. Εκρήξεις χαράς που ήταν μονάχα ανάπαυλα λύπτις. Εκρήξεις οργής που ήταν το άλλο πρόσωπο της απελπισίας. Εκρήξεις ηδονής που ήταν μονάχα η μοναξιά μου.

ΥΓ. «Είναι εύκολο να υποφέρεις για την αγάπη του πλησίον, για την αγάπη του κόσμου ή για την αγάπη του παιδιού σου. Αυτός ο πόνος είναι κομμάτι της ζωής, ένας πόνος ευγενής, υψηλός. Άλλα πώς να εξηγήσεις τι σημαίνει να υποφέρεις για έναν άντρα; Είναι αδύνατο. Τότε είναι που ζεις στην κόλαση, γιατί σ' αυτή την αγάπη δεν υπάρχει ούτε μεγαλείο ούτε ευγένεια, μόνο αθλιότητα.»

Λένα Παππά
«Ξενοδοχείο Δ' Κατηγορίας»
Εκδόσεις «Αρμός»

Ξαφνικά, μια σκέψη παράξενη τη διαπέρασε: Εκείνος ναι, έφευγε ασυγκλόνιστος, όπως είχε ρθει. Εκείνη όμως, τις λίγες ώρες της μοναδικής αυτής βραδιάς, είχε γεννηθεί και είχε πεθάνει δίπλα του χίλιες φορές, είχε κελαηδήσει και πετάξει και συρθεί και ματώσει, χίλιες φορές, είχε γεμίσει τις φλέβες της με την παρουσία του, είχε καρδιοχτυπήσει μαγικά, μαγευτικά, είχε γίνει νέα και γριά, πουλί και πτώμα, είχε ζήσει το θαύμα της ερωτικής μεταμόρφωσης κι ήταν σαν να είχε υπάρξει χίλιες φορές.

Δεν ήταν, λοιπόν, αρκετό αυτό; Δεν ήταν ήδη ένα εξαίσιο δώρο;

Δεν μπορείς συνέχεια να ζεις συγκλονισμούς και θαύματα, συνέχεια να σεργιανάς στον Παράδεισο. Το «Μαζί» είχε σπάσει στα δύο, είχε διαλυθεί. «Πού να σας πάω, δεσποινίς», ρώτησε ο ταξιτζής- «όπου και να με πας το ίδιο κάνει, πουθενά δεν έχω παρηγοριά» θα 'θελε να του πει. «Στην κορυφή ενός βουνού, στον πάτο της πιο βαθιάς θάλασσας» θα 'θελε να του πει, αλλά δεν ήταν σίγουρη πως κι αν υπήρχε τρόπος να πάει, θα 'βρισκε εκεί τη λησμονιά, τη δύναμη να λευτερωθεί απ' τη μαγγανεία του έρωτά της.

Θανάσης Χειμωνάς
«Ραμόν»
Εκδόσεις «Κέδρος»

Αχ Θε μου...δεν καταλαβαίνεις τίποτα.
Άνθρωποι σαν τον Καλλιμάνη δεν ερωτεύονται. Εγώ
είμαι απλώς ένα όργανο γι' αυτόν όπως αυτός για μένα.
Λοιπόν τη Δευτέρα στις οχτώ θα παρουσιάσει το βιβλίο
του κι εγώ θα διαβάσω. Θα το παίξω έχω δώσει ό,τι
καλύτερο έχω το δουλεύω συνέχεια. Και σε σκέφτομαι
πόσο σε σκέφτομαι και σ' αγαπώ. Απόψε όταν άκουσα τη
φωνή σου μου φάνηκε σαν θαύμα. Μη φύγουμε ακόμα.

- Θα μείνουμε όσο θες.

Έκλαιγε πάλι. Πήρε τα χέρια μου, χάιδευε μ' αυτά το
πρόσωπό της. Τα φιλούσε.

- Φοβάμαι είπε, χωρίς εσένα φοβάμαι-χάνομαι.

Κωστής Γκιμοσούλης
«Επικίνδυνα παιδιά»
Εκδόσεις «Κέδρος»

Ο κήπος

Το κέντρο της γνώσης
βρίσκεται στον παράδεισο
και το ξέρεις.
Το φυλάνε κάτι αφιονισμένα φρικιά
τα Χερουβείμ
ανεμίζοντας πύρινη ρομφαία.
Ένα σούρουπο πάμε μυστικά
ανοίγουμε την αρχαία πόρτα
που είναι σκουριασμένη και στριγκλίζει.
Μέσα στον κήπο επικρατεί
αυστηρή προπατορική σιγή.
Το φίδι μόνο
Τυλιγμένο γύρω από τον κορμό¹
σφυρίζει ερεθιστικά
και σε μαγνητίζει.
Μέσα στο σύθαμπο
βαδίζουμε γυμνοί.
Το ξέρουμε
πως πίσω απ' τις φυλλωσιές
οι κάμερες κρυμμένες,
μας παρακολουθούν αδιάκοπα.
Όπως όλοι οι αμαρτωλοί
σμίγουμε ένοχα τα χέρια.
Ο φόβος είναι εκεί
η εξουσία είναι εκεί
κι όμως εγώ σε ερωτεύτηκα.

Αλκυόνη Παπαδάκη
«Η βαρκάρισσα της χίμαιρας»
Εκδόσεις «Καλέντης»

Να ονειρεύεσαι , μού 'λεγε ένας φίλος που μ'
αγαπούσε και με ήξερε καλά. Τα όνειρα συνήθως,
προδίνουν. Παραπλανούν. Καμιά φορά και σκοτώνουν.

'Ομως, δε γίνεται να ζεις χωρίς να ονειρεύεσαι.
Δεν έχει νόημα. Δεν έχει ουσία.
Να ονειρεύεσαι!

Κοίτα μόνο να 'χεις σταμπάρει καλά την έξοδο
κινδύνου από τα όνειρά σου. Τότε σώζεσαι.

Και ποια είναι η έξοδος κινδύνου; Τίποτα δεν
είναι στη ζωή το παν! Έχει και παρακάτω ... Έχει κι
άλλο... Προχώρα, λοιπόν, ξεκόλλα! Αυτή είναι η έξοδος
κινδύνου!

Εγώ τα είχα βρει μια χαρά με τη ζωή. Γίναμε
κολλητάρια και τα περνούσαμε περίφημα.

Πήγαινα ως εκεί που μ' έπαιρνε. Για να χαίρομαι.
Κι αν είχα κέφι, προχωρούσα ως εκεί που δε μ'
έπαιρνε. Για να μαθαίνω!

Πέτρος Μάρκαρης
«Ο Τσε αυτοκτόνησε»
Εκδόσεις «Γαβριηλίδης»

Ο Ζήσης κάθεται στο υπερώο του. Ανεβαίνω αργά τα σκαλιά προς το υπερώο κρατώντας την πλαστική σακούλα στο χέρι μου.

«Θέλω τα φώτα σου», του λέω

Τα καλημερίσματα και τα καλωσορίσματα έχουν κοπεί

μεταξύ μας. Μπορεί να κάνουμε ένα μήνα να ιδωθούμε, και είναι σαν να μπαινοβγαίνουμε όλη μέρα ο ένας στο σπίτι του άλλου. Σηκώνεται αμύλητος και μπαίνει στο σπίτι. Γυρίζει σε ένα πεντάλεπτο με τον καφέ μου, που τον ακουμπάει, αμύλητος πάντα, μπροστά μου.

Η πρώτη συμβίωση μπάτσου-κομμουνιστή στην ιστορία. Συνεχίζω το παιχνίδι του και δίχως να του πω τίποτα βγάζω από την πλαστική σακούλα το κόκκινο μπλουζάκι με τη μούρη του Τσε Γκεβάρα και του το δίνω.

Κοιτάζει το μπλουζάκι, το γυρίζει μέσα έξω, αλλά δεν φαίνεται να βγάζει άκρη. «Ένα απ' αυτά τα μπλουζάκια που τα πουλάνε παντού και ξεφτιλίζουν τον Τσε» μου λέει και σηκώνει τους ώμους του. «Τι να θέλει να σου πει;»

Όταν σηκώνομαι να φύγω, μου πετάει το μπλουζάκι. «Πάρ' το, δεν το θέλω» μου λέει.

«Σ' ευχαριστώ» του λέω ενώ βάζω πάλι το μπλουζάκι στην πλαστική σακούλα. «Ξέρω ότι δεν μας χωνεύεις εμάς τους μπάτσους, αλλά εμένα με βοηθάς πάντα και σ' ευχαριστώ».

Βρίσκει διέξοδο στο άναμμα του τσιγάρου για να μη μου απαντήσει. Όταν όμως φτάνω στη βεράντα, τον ακούω να λέει πίσω μου.

«Α, ρε μπάτσε. Κάποτε φτύναμε τους δικούς σας που έκαναν τα λεφτά στραγάλια. Τώρα οι δικοί μας έκαναν την επανάσταση μπλουζάκια. Και οι δύο είναι κερδισμένοι».

Ερση Σωτηροπούλου
«Ζιγκ-ζαγκ στις νεραντζιές»
Εκδόσεις «Κέδρος»

Ήταν μια μουντή, στεγνή μέρα. Δεν υπήρχε γραμμή του ορίζοντα, η πόλη απλωνόταν παντού χωρίς να τελειώνει. Η Λία κοίταξε μέχρι πέρα στο βάθος, τα γκρίζα κτίρια, τους κομμένους δρόμους, τα χάρτινα σπίτια που σωριάζονταν πλακωμένα κάτω από ένα νέφος σκουριάς. Η μία γειτονιά έμπαινε μέσα στην άλλη και την έπνιγε. Από ψηλά η πόλη φαινόταν μισοτελειωμένη. Σαν να μην είχε προλάβει να ολοκληρωθεί και ήδη να είχε αρχίσει να καταστρέφεται και να μεταμορφώνεται σε ερείπιο. Ξαφνικά ένοιωσε νοσταλγία. Ένα κύμα τραχιάς νοσταλγίας για τη ζωή εκεί μέσα. Μέσα σ' αυτές τις γκρίζες πολυκατοικίες, στα μικρά άθλια διαμερίσματα που οι καβγάδες των γειτόνων διαπερνούν τους λεπτούς ετοιμόρροπους τοίχους, εισβάλλουν στο δωμάτιό σου και σου σουβλίζουν την ψυχή. Την έπιασε μια άγρια πείνα. Για καθημερινή ζωή με προβλήματα. Για μια ζωή βαρετή, συνηθισμένη. Να μπορούσε να βρεθεί έστω μια μέρα εκεί μέσα. Μέσα σε μια βρωμερή γκαρσονιέρα, στο υπόγειο μιας πολυκατοικίας. Να περάσει εκεί ένα απόγευμα. Να πιει τον καφέ της όρθια με αργές γουλιές κοιτάζοντας έξω από τον στενό φεγγίτη. Και να μπορέσει να διακρίνει στο βάθος μακριά, σ' έναν πλανήτη ξεχασμένο και ανύπαρκτο, αυτήν την ταράτσα, τον θάλαμο Έντεκα, το νοσοκομείο. «Δεν θέλω να μείνω άλλο εδώ», είπε δυνατά. Μέσα στην ακινησία του τοπίου η ηχώ της φωνής της γύρισε και παγιδεύτηκε μέσα της. Δεν θέλω! Δεν θέλω! Τα μάτια της γέμισαν δάκρυα.

Márho Baumhounákη
«Ο πιανίστας και ο θάνατος»
Εκδόσεις «Δόμος»

Το πρωινό λεωφορείο για το Άουσβιτς τρέχει στη δημοσιά. Δεν έχει ήλιο, δεν έχει συννεφιά. Κάτι μόνο σαν καπνό, που δεν ξέρεις από πού έρχεται. Από τη γη βγαίνει ή από πάνω, από τον ουρανό; Ήδη το αισθάνεται πως τούτη είναι μια διαδρομή προς την Κόλαση. Παγώνει...

Σε μιαν ώρα φτάσανε. Μπαίνουν μέσα απ' τη στενή πόρτα ενός μπλοκ. Οι τοίχοι των διαδρόμων σκεπάζονται από ατέλειωτες σειρές μελλοθανάτων, σε μαυρόασπρες φωτογραφίες. Τα μάτια του τρόμου και της απόγνωσης. Τα μάτια που, ακίνητα, αντικρίζουν τη φρίκη, την παράνοια, τον απέναντι φακό, τους μελλοντικούς, τους ανήμπορους επισκέπτες. Κατεβατά από ονόματα και αποτεφρωμένες ζωές.

Βιτρίνες τεράστιες, μέχρι το ταβάνι, γεμάτες με κομμένα ανθρώπινα μαλλιά, με χιλιάδες παπούτσια. Παπούτσια ακριβά, παπούτσια φτωχά, παπούτσια παιδικά. Σε χαμηλή, μικρή βιτρίνα μια μισοσπασμένη κούκλα με καρό φουστάνι την κοιτά με τα γυάλινα μάτια της. Παιδικά παιχνίδια που εδώ ορφανέψανε....

Επιθυμεί να φύγουν. Επιθυμεί να μείνουν. Μακάρι να φύγουν, όμως οφείλει να μείνουν. Μια ζωή να τα κοιτάζει αυτά τρέμοντας, δεν ξεχρεώνει.

-Αρκετά..., λέει η φωνή του. Πάμε...

Ένας παγωμένος ήλιος έχει βγει και πέφτει άρρωστος πάνω στην κατσιασμένη χλόη. Στο βάθος στέκουν οι σειρές με τα ψηλά συρματοπλέγματα και ξεχωρίζουν τις λογικές του κόσμου.

Σωτήρης Δημητρίου
«Η βραδυπορία του καλού»
Εκδόσεις «Πατάκης»

... Ανηφόριζα έφηβος το μεσημεράκι μετά το σχολείο για το σπίτι μου. Άνοιξη. Λουλούδια, μελίσσια και ραδιόφωνα. Ο ραδιοφωνικός σταθμός της Κέρκυρας εξέπεμπε συνέχεια εκείνα τα όμορφα λαϊκά. Στη στροφή της Γιαννούλας, λίγο πριν την γειτονιά μου, άκουγα από μιαν αυλή.

Περπατούσα ανέμελα, με τα βιβλία ανά χείρας, χόμια, όπως ήταν τότε η μόδα. Αχ να περπατούσα πάλι έτσι αλλά όμως να ήξερα τί ζούσα όπως το ζω τώρα ως ανάμνηση έστω και λιγότερο. Αντιθέτως τότε βιαζόμουν να μεγαλώσω. Προς δε το τέλος του Λυκείου δεν με βαστούσε το σπίτι μου. Μια φορά μετά από έναν άγριο τσακωμό με τον πατέρα μου ξεκίνησα να φύγω με τα πόδια όπως ήμουν, για άλλα μέρη. Ο πατέρας μου με κοιτούσε αμήχανος, ντροπιασμένος. Δεν ήξερε πώς να με μεταχειριστεί.

Κάθε τόσο η μνήμη απρόσκλητη ανεβάζει από το πηγάδι της σπαράγματα από εικόνες. Η στροφή της Γιαννούλας, που αμέσως μετά άρχιζαν τα Γύφτικα και μετά ήταν το σπίτι μου. Ο λάκκος με τα βάτα. Το έρημο από εκείνα τα χρόνια ακόμα σπίτι της Ρέρες. Ο κυρ Γιάννης αυτός ο καλός γείτονας, να με καλωσορίζει. Η μουριά της Αντριάνας. Η Αντριάνα μας. Πάλι η στροφή της Γιαννούλας, πάντα αυτή η στροφή πνιγμένη μες στο φως, ξεκομμένη απ' τη γη, αιωρούμενη.

Τα τηλεφωνήματά μου όσο ζούσε ακόμα ο πατέρας μου. Αφού λέγαμε τα τυπικά φώναζε καταχαρούμενος την μάνα μου κι όσο νά' θει απομέναμε βουβοί.

Μισέλ Φάις

«Απ' το ίδιο ποτήρι και άλλες ιστορίες»

Εκδόσεις «Καστανιώτης»

Αυτός ο Αρμένης λοιπόν είχε ερωτευθεί μια ραδελφη του. Τη Βεανούς. Πάθος να δεις. Όλο αυτήν μελετούσε. Αφού σαν μιλούσε για κείνη και νόμιζες πως θ' ανοίξει η πόρτα και θα μπει. Της έμεινε πιστός μέχρι που έκλεισε τα μάτια του. Άλλα κι αυτή τον λάτρευε. Συχνά του έγραφε στο τραπέζι *σ' αγαπώ έως την αιωνιότητα*. Λέγανε πως μέχρι κι έρωτα κάνανε. Που έρωτα στη ζωή δεν κάνανε. Δεν προλάβανε. Πάντως από την κρεβατοκάμαρή του κάποια βράδια άκουγα βογγητά και κλάματα. Σαν να ήταν δύο άνθρωποι, όχι ένας. Όλο παράξενα βιβλία διάβαζε. Για μετεμψυχώσεις, μετενσαρκώσεις, για άλλες ζωές...

Κάποτε, θυμάμαι, μου είχε πει ότι μέσα μας δεν επαναλαμβάνεται μόνο η ζωή άλλων ανθρώπων αλλά κι ο θάνατος.

Οι άνθρωποι συχνά ξυπνάνε σε ξένες ψυχές, μου έλεγε. Γι' αυτό χωρίζουν. Γι' αυτό σβήνει η αγάπη. Ξυπνάς μια μέρα και ο άλλος δίπλα σου είναι ένας άγνωστός. Τι έχει συμβεί. Τον βαριέσαι; Γιατί πρώτα δεν τον βαριόσουν; Τον βρίσκεις άσχημο; Δηλαδή τι, παλιά ήταν όμορφος; Τίποτα. Η ψυχή σου πήρε τον αέρα της. Αερίστηκε μ' άλλον αέρα.

Τάκης Θεοδωρόπουλος
«Το Αδιανότο Τοπίο»
Εκδόσεις «Ωκεανίδα»

Να βασανίζεται , να υποφέρει , μπορεί...Την εποχή που παίρνει την απόφαση να εγκαταλείψει τη ζωή που ζούσε ως τότε για να εγκατασταθεί στη Δημητσάνα , είναι μόλις τριάντα πέντε ετών. Είναι φανερό πως εκεί μόνον ανακαλύπτει πως τίποτε δεν είναι προφανές , πως εκεί μόνον συγκρούεται με τις πραγματικές αντιξοότητες. Όχι τις υλικές , αλλά αυτές που προκαλούνται από τις αντιστάσεις που η ίδια η τέχνη προβάλλει σε όσους τολμούν να την πλησιάσουν παραβιάζοντάς τη με τη θέλησή τους. Την τέχνη δεν την κατακτάς ούτε κλοτσώντας τη ζωή ούτε περιφρονώντας τους ανθρώπους της. Η τέχνη σου δίνεται. Η δουλειά είναι η καλλιέργεια των προϋποθέσεων που έχουν ήδη ανοίξει μέσα σου τα συστατικά του εδάφους , ό,τι έχει οργώσει το ταλέντο.

Μπορεί να βλέπει τη ζωγραφική του , τα θραύσματα του έργου που θα στηρίξουν αργότερα την αδιανόητη φυσιογνωμία των τοπίων που άφησε πίσω του ένας κόσμος φτιαγμένος από πρωτογενή υλικά , ένα φως που δεν παύει να είναι μοναδικό έτσι όπως σπάει σ' αυτά τα σχήματα , πάντα διαφορετικά , στις εκρήξεις της στιγμής , με όσους πληθυντικούς κι αν το περιζώσουν τα σχήματα που αναδύονται στο πέρασμά του και οι στιγμιαίες του εκρήξεις. Όμως αυτό το φως , αυτά τα υλικά δεν μπορεί ακόμη να τα αποδώσει.

Παρ' όλα αυτά επιμένει, δεν υποχωρεί.

Irvin Yalom

«Οταν έκλαψε ο Νίτσε»

Εκδόσεις «Άγρα»

(Μετάφραση Ευαγγελία Ανδριτσάνου- Γιάννης Ζέρβας)

Για ρωτήστε τον εαυτό σας, δόκτωρ Μπρόιερ, γιατί όλοι οι μεγάλοι φιλόσοφοι είναι καταθλιπτικοί; Ρωτήστε τον , «Ποιοι είναι οι ασφαλείς , οι ανακουφισμένοι, οι αιώνια χαρωποί;» Θέλετε την απάντηση; Μόνον εκείνοι που η όρασή τους είναι θολή οι απλοί άνθρωποι και τα παιδιά!»

«Λέτε , καθηγητά, ότι προσωπική ανάπτυξη είναι η ανταμοιβή της οδύνης». Ο Νίτσε τον διέκοψε. «Όχι, όχι μόνο η ανάπτυξη. Και η δύναμη. Ένα δέντρο έχει ανάγκη την καταγίδα, αν πρόκειται να φτάσει σε περήφανα ύψη. Και η δημιουργικότητα και η ανακάλυψη γεννιούνται με οδύνη. Ο Νίτσε ξεφύλλισε τις σημειώσεις του και έπειτα διάβασε δυνατά : «Ο άνθρωπος πρέπει να έχει μέσα του χάος και φρενίτιδα, για να γεννήσει ένα αστέρι που χορεύει».

«Πάλι μιλάτε πολύ αφηρημένα. Σας παρακαλώ μη με παρεξηγήσετε, καθηγητά, τα λόγια σας είναι ωραία και έχουν δύναμη, αλλά όταν μου τα διαβάζετε, δεν έχω πια την αίσθηση ότι συνομιλούμε σε προσωπικό επίπεδο. Μπορώ να συλλάβω το πνεύμα σας λογικά :ναι, υπάρχουν ανταμοιβές για την οδύνη-, η ανάπτυξη η δύναμη, η δημιουργικότητα. Το καταλαβαίνω εδώ»- ο Μπρόιερ έδειξε το κεφάλι του- «αλλά δεν φτάνει ως εδώ κάτω»_κι έδειξε το στομάχι του. «Αν είναι να με βοηθήσουν , τα λόγια πρέπει να με αγγίζουν εκεί όπου έχουν ριζώσει τα βιώματά μου. Εδώ στα σπλάχνα μου δεν βιώνω καμιά ανάπτυξη, δεν γεννώ αστέρια που χορεύουν! Υπάρχει μόνο φρενίτιδα και χάος!»

Αλέξης Σταμάτης
«Μπαρ Φλωμπέρ»
Εκδόσεις «Κέδρος»

Για σένα,

Όταν θα το διαβάζεις, θα 'μαι μακριά. Τίποτα, ποτέ δεν θα κάνει αυτή τη στιγμή λιγότερη. Τίποτα, ποτέ δεν θα με φέρει πιο κοντά σ' αυτό που είμαι αληθινά. Η στιγμή είναι οχιά, Μαγκνταλένα. Δαγκωματιά στο χρόνο.

Ποτέ δεν κατάλαβα ποιος ήμουν μαζί σου. «Που είσαι; Τι σκέφτεσαι;» με ρωτούσες. Τη μοίρα, Μαγκνταλένα. Τη μοίρα μου.

Μη με ψάξεις. Πάω να βρω τη γη μου να χωθώ. Υπάρχει πολύ τυχαίο σ' αυτό που ζούμε, μας πετάει δεξιά κι αριστερά. Κι εγώ που τώρα στέκομαι στη μέση του μαγγνήτη, πάνω στη διαχωριστική γραμμή, αρχίζω και νιώθω τον πάνω πόλο να με τραβάει, ολοένα και πιο δυνατά. Τι υπάρχει εκεί δεν ξέρω. Μόνο πως από κάτω είμαι εγώ και δίπλα, σαν εξίσωση, η τωρινή μου ζωή. Κι όπως τη ζω, δεν μου φτάνει. Δεν είναι οι Γερμανοί, δεν είναι αυτή η πόλη, δεν είναι η μικρή. Ούτε κι εσύ. Είμαι εγώ που ποτέ δεν κατάλαβα.

Μη με ψάξεις, δεν της αξίζω. Θα τη βοηθάω πάντα. Κάθε χρόνο όπως τώρα. Η Σοφία, η γλυκιά Σοφία θα το αναλάβει. Μετά τα δεκαοχτώ θα τα διαχειρίζεται η ίδια. Εκτός αν εσύ...

Γύρνα πίσω, Μάγκντα, γύρισε κοντά της. Δεν έχει μέλλον αυτή η πόλη. Δεν έχουν μέλλον οι χωρισμένες πόλεις, οι διαχωριστικές γραμμές, οι χωρισμένοι άνθρωποι.

Πληθυντικός Αριθμός

Ο έρωτας,
όνομα ουσιαστικόν,
πολύ ουσιαστικόν
ενικού αριθμού
γένους ούτε δηλυκού ούτε αρσενικού
γένους ανυπεράσπιστου
Πληθυντικός αριθμός
οι ανυπεράσπιστοι έρωτες.

Ο φόβος,
όνομα ουσιαστικός,
στην αρχή ενικός αριθμός
και μετά Πληθυντικός
οι φόβοι.
Οι φόβοι από δω και πέρα.

Η μνήμη,
κύριο όνομα των θλίψεων,
ενικού αριθμού,
μόνον ενικού αριθμού
και άκλιτη.
Η μνήμη, η μνήμη, η μνήμη.

Η νύχτα,
όνομα ουσιαστικόν,
γένους δηλυκού,
ενικός αριθμός.
Πληθυντικός αριθμός
οι νύχτες.
Οι νύχτες από δω και πέρα.

της Κικής Δημουλά

Όσο το σκέφτομαι ...

Αυτή η περιέργεια τελικά ...

Αυτή μ'έβγαζε στ' ανοιχτά ...

Αλκυόνη Παπαδάκη

Πληθυντικός Αριθμός

Ηταν κάποτε, λοιπόν, ένας τόπος καμωμένος όλος από χαρτί. Οι λέξεις φύτρωναν εκεί με δυσκολία, συχνά ανάμεσα από αρχαία ερείπια, χαμηλά και έβαμμένα σπίτια, γκρίζους δρόμους, ή ζεπτδούσαν μέσα από τη κηλιδωμένη αμμουδιά, αλλά όταν φύτρωναν εξέπεμπαν ένα παράξενο άφωμα, ένα μυστήριο... οι λέξεις! Θα πρέπει στην αρχή να ένιωθαν μεγάλη μοναξιά.

Με τον καιρό, οι λέξεις άρχισαν να πικνώνουν, ένα είδος ζεκάθαρου λόγου αρχισε να διαφαίνεται και με όχημα το λόγο ζεκίνησαν ένα ταξίδι για να γνωρίσουν κάθε πτυχή του χαρτιού. Θα πρέπει να έχει κανείς βαθιά επιθυμία και όχι μια απλή περιέργεια, για να γνωρίσει καλά έναν τόπο σε τέτοιο ταξίδι. Και η επιθυμία για το **ταξίδι - δόξα τω Θεώ - δεν μας έλειπε.**

Στη διαδρομή οι λέξεις συγκρούσαν μεταξύ τους, αντάλλασσαν απόψεις, μερικές φορές επικρατούσε ένταση που αντικατοπτριζόταν στα σημεία στίξης. Ο λόγος έρεε ακατάσχετα, ώσπου ερχόταν ο τίτλος, για να βάλει τα πράγματα στη θέση τους. Τότε όλα ηρεμούσαν, έμπαιναν σε τάξη κι όλα ήταν έτοιμα για την ανάγνωση. Η εξουσία του τίτλου, σε συνδυασμό κάποτε με την εικόνα του εξωφύλλου, ήταν πάντα μια ασυνείδητη δύναμη επιβολής. Με την πάροδο του χρόνου, οι λέξεις άρχισαν να γίνονται περισσότερες, η ποίηση να γίνεται πεζός λόγος, το διηγημα να γίνεται νουβέλα και η νουβέλα μυθιστόρημα! Ή κάθε λέξη είχε το δικαίωμα να προτείνει το δικό της θέμα, γιατί μία μόνη λέξη μπορεί να περικλείει εκαποντάδες νοήματα. Σκεφθείτε, για παράδειγμα τη λέξη ελπίδα!

Κι ανάμεσά τους, η μουσική. Οι λέξεις εύρισκαν βέβαια ωραίο και γόνιμο να βρίσκονται μεταξύ τους και να συνθέτουν ένα κείμενο. Πόσο πιο ωραία όμως ένιωθαν, που βίωναν αυτό που λέμε ψυχική ανάταση, όταν ανάμεσά τους άρχισαν να κυκλοφορούν νότες! Ήταν σαν να ανακάλυπταν έναν καινούργιο κόσμο, που χρωμάτιζε ταυτόχρονα τον δικό τους και την ιστορία μας. Κάποιες φορές οι νότες διεκδίκησαν την αποκλειστικότητα. Το δικαιούνταν, νομίζω, αφού είναν φορές που οι λέξεις δεν μπορούν να τα εκφράσουν όλα!

Και όλα όσα έχουμε πει ως τώρα δεν θα ήταν τίποτε, αν οι λέξεις δεν είχαν μεταξύ τους αυτό που κάνει ένα κείμενο να ξεχωρίζει από τα άλλα!

Τελικά, την αγάπη. Τότε οι λέξεις παίρνουν ένα ιδιαίτερο φως και μοιάζουν να λένε κάτι περισσότερο από την κυριολεκτική σημασία τους. Τότε συνθέτουν μαζί με τις άλλες ένα κείμενο ουσίας! Κύριο συντατικό του, η **αγάπη**.

Δεν υπάρχει ποτέ σ' όλα αυτά... μια τελενταία λέξη! Λέξεις υπάρχουν και θα υπάρχουν πάντοτε, αρκεί να ψάχνουμε. Και όταν τις βρούμε, να ξέρουμε πώς θα μας φανούν χρήσιμες. Με σεβασμό στη προηγούμενη και στην επόμενη λέξη, στην προηγούμενη και στην επόμενη πρόταση, οι λέξεις είναι γύρω μας, στα βιβλία, στις οθόνες, στις αφίσες, στη σκηνή. Οι λέξεις μιλούν για το παρελθόν και δημιουργούν το μέλλον.

Εσείς, εμείς, όλοι μαζί ενωμένοι δημιουργούμε το μόδο της ζωής, την ιστορία της πόλης μας και τον πολιτισμό, δηλαδή την ταυτότητά μας, συνθέτοντας έτσι ένα πολύπτυχο, πολύχρωμο, ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ.

Θανάσης Βαβλίδας

Λαμβάνουν μέρος

Πλήκτρα - Τραγούδι: Γιώργος Τσοκάνης

Πλήκτρα: *Μαρίνα Τσοκάνη
Δημήτρης Ανδρώνης*

Κιθάρα- Τραγούδι: *Βαγγέλης Κατσίποδας*

Τραγούδι: *Μαρίνα Τσουρέ
Σοφία Τζαβάρα*

Χορωδία του Καλλιτεχνικού Εργαστηρίου Ελευσίνας

*Ειρήνη Ρούσση - Κων/να Κυρίτση - Δέσποινα Τοπαλίδου
Δήμητρα Καπνιά - Βούλα Παπαδοπούλου - Σοφία Μοναχολιά
Μαρία Μπαρμπέρη - Μαρία Δρετάκη - Μαρία Σιούτη
Σοφία Νικολαϊδου - Βασιλική Μπίλλια - Ελένη Παγώνη
Νέλλη Μαρκάτη - Κατερίνα Βαϊού - Βαρβάρα Αυγουστίδου
Μαρία Αποστολίδη - Κατερίνα Ακύλα - Σοφία Σακελλαρίου
Βασίλης Καλαμπόκης - Γιώργος Χρονόπουλος
Θανάσης Κουδούνας - Μπάμπης Τζανιδάκης
Γιάννης Παλαιολόγος - Γιάννης Μπινιάρης
Δημήτρης Ανδρώνης - Αναστασία Γεωργίου - Ελένη Γεωργίου
Αιμιλία Πέππα - Φωτεινή Πέππα - Κατερίνα Κατρή
Αθανασία Κατρή - Μαρία Μπαϊρακταρίδη - Ειρήνη Κανάκη
Ισιδώρα Κονδύλη - Έφη Δημοπούλου - Κατερίνα Κυρίτση
Μαρία Κόλλια - Σωτηρία Κόλλια - Αλέκα Ρούσση
Θοδώρα Σιώζιου - Μαριλένα Σπέη - Νάσια Σπέη
Ελπίδα Αθηναίου - Μαρία Μιχαήλου - Παναγιώτα Τσίτσου
Ελένη Πολεμαρχάκη - Σωτηρία Τσαντίλα*

Σόλο τραγούδι: *Ισιδώρα Κονδύλη
Παναγιώτα Τσίτσου*

Διεύθυνση: *Εναγγελία Παπανικολάου*

- Τα κείμενα επέλεξε η Ομάδα Βιβλίου του Καλλιτεχνικού Εργαστηρίου Ελευσίνας.
- Τα κείμενα διαβάζουν οι συγγραφείς και η Κατερίνα Παπουτσή.
- Η μουσική που συνοδεύει τα κείμενα, φτιαγμένη ειδικά για την εκδήλωση, είναι του Γιώργου Τσοκάνη.
- Η επιμέλεια των φωτογραφιών είναι της Βούλας Ανδρώνη. Τον προγραμματισμό στον υπολογιστή έκανε ο Δημήτρης Ανδρώνης.
- Τη διεύθυνση φωτισμού έχει ο Γιάννης Μήλιος.
- Το ηχητικό απόσπασμα που ακούγεται με τη φωνή του Παναγιώτη Φαρμάκη είναι απ' την ταινία "Αγέλαστος Πέτρα" του Φ. Κουτσαφτή.
- Οι φωνές που ακούγονται μαγνητοφωνημένες στην αρχή της εκδήλωσης είναι του Δημήτρη Ανδρώνη και της Μαριανίνας Παπανικολάου, που ενσαρκώνει το ρόλο του "μικρού κοριτσιού" υπό την καθοδήγηση της Αιμιλίας Μπουρίτη.
Το κείμενο είναι από το βιβλίο "Δυο λόγια για τον ποδηλάτη" του Martin Mosebach - Εκδόσεις «Γράμματα».
- Το κείμενο "Πληθυντικός Αριθμός" του Θανάση Βαβλίδα, στο τέλος της εκδήλωσης, διαβάζουν μέλη της Ομάδας Βιβλίου του Καλλιτεχνικού Εργαστηρίου Ελευσίνας.
- Οι φωτογραφίες των προγράμματος καθώς και αυτές που προβάλλονται με θέμα το βιβλίο είναι:
1. από το βιβλίο "Δυο λόγια για τον ποδηλάτη" του Quint Buchholz
2. από το λεύκωμα "Λαθραναγνώστρια Φωτογραφία".

